

Fecske

A XXII. BÁCSEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A XXIII. BÁCSEKETEHEGYI MEGGYNAPOK PROGRAMJA

2026. június 12.13.14.
(péntek, szombat, vasárnap)

Péntek, 2026. június 12.
9.00

Óvodások karneváli sétája

Szombat, 2026. június 13.
9.30 – 18.00

Marhapaprikás főző verseny a Strandon
A szervezők 4500 dináros nevezési díj fejében csapatonként, 3 kg marhahúst, 3 db kenyeret, tüzelőt, hangulatos környezetet, valamint minden csapatnak nyereményt biztosítanak.

Program:

- 9.30h-10.00h hús osztás
- 10.00h-10.30h tűzgyújtás
- 14.15h-14.45h minta átadása
- 16.00h eredményhirdetés

Jelentkezni:

Juhász Árpád – 069 55 65 626

Radoslav Stojnović - 063 422 525

Jelentkezési határidő: 2026. június 11. (csütörtök)

Kirakodóvásár és egyéb szórakozási lehetőségek
gyerekeknek, meggy, méz és helyi termékbemutató
a Strandon

(jelentkezni Erdélyi Róbertnél / 060-4738-626)

10.00 - 13.00

Falunapi ingyenes lángos a Strandon

17.00

Kiállítás a Kultúrotthon teraszán

Bemutató a Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület szakköreinek készült munkáiból, a Hestia nők egyesületének kézimunkáiból, az iskolások és óvodások részére meghirdetett „Az én falum és a meggy” képzőművészeti és irodalmi pályázati munkáiból, az Izida Anya és Gyermekvédelmi Egyesület tagjainak munkáiból

18.00

Ünnepi köszöntő és kétnyelvű művelődési műsor a nyári színpadon

Fellépnek: a BMMHE tagjai, Pán Péter Iskoláskor

E.I., Nikola Đurković Á.I. KK „Dušan Car Silni”
9.00

Hagyományos teke torna
a „Jadran” Teke klub szervezésében
a teke pályán
9.30

IV. Falunapi Birkózó torna Bácsfeketehegy
a Kishegyes Birkózó Sportegyesület szervezésében a Sportcsarnokban
10.00

Hagyományos tenisz torna
a „Jadran” Teke klub és a Községi Vállalkozók Egyesületének szervezésében
a Pipacsnál lévő tenispályán
17.00 - 23.00

Szabadtéri falunapi ALL IN DISCO PARTY a Strandon

Dj JoinR feat. Biggie

A legjobb retró zenéktől, a napjaink legnagyobb disco slágerekig
A belépés díjtalan!

Vasárnap, 2026. június 14.
9.30

Ünnepi Istentisztelet a bácsfeketehegyi Református templomban

Szeretettel várunk minden érdeklődőt rendezvényünkre!

Szervezők:

Bácsfeketehegyi Helyi Közösség Tanácsa, Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület (BMMHE), „Jadran” teke klub Bácsfeketehegy, Gazdakör mezőgazdászok egyesülete Bácsfeketehegy, Községi Vállalkozók Egyesülete Kishegyes, Zöld Dombok Környezet- és Közösségfejlesztési Szervezet Bácsfeketehegy

*A szervezők fenntartják a programváltoztatás jogát!
A rendezvény szervezője nem tartozik felelősséggel harmadik személyek, vagyis a rendezvényen résztvevők és a vendégek viselkedéséért és tetteiért.*

A zöldterületek megóvása és a rend fenntartása érdekében kérjük, üvegpalackokat ne használjanak, és részesítsék előnyben az újrahasznosítható csomagolású italokat.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

- a hagyományos tábortűzet az idei évben sikerült a valamikori helyszínen megszervezni újra, azaz a Strand területén, és mondhatjuk, hogy a résztvevők száma és a hangulat alapján, jó döntésnek bizonyult energiát, anyagiakat fektetni az említett helyszín rendezésére.

- természetesen mindaz mellett, hogy hosszútávon egy kulturált, élvezhető park, sétány kialakítása a célunk, azon felül bármilyen lehetőséget is kihasználva falunk turisztikai potenciáljának növelése, eltökélt célunk volt, hogy a Falu és a Meggy napok keretein belül megrendezendő főzőverseny újra a Strand területén legyen megszervezve, amire több tényező is utalt, rámutatott. Többek között, mondhatjuk szerényen: kinőttük a nyári színpad körüli teret!

- a Bácsfeketehegy Helyi Közösség Tanácsa, a Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület, és a Zöld Dombok mint fő szervezők, a civil és sport szervezetek támogatásával összeállította az idei, sorrendben a XXII. Falu és a XXIII. Meggy napok műsorát. Bácsfeketehegy Helyi közösség tanácsának döntése értelmében, kiíródott a "Falu legszebb háztájéka" pályázat, és az általános iskola, valamint az ovisok számára az irodalmi és rajz pályázat. Várjuk a fényképeket, aztán pedig szavazunk, választjuk ki közösen az idei nyerteseket! A részletes programot mellékelem a Fecske oldalán, szeretettel várunk minden kedves lakosunkat és vendégeiket rendezvényeinkre!

- sajnos az elmúlt időszakban újra fennakadás volt a rendszeres vízellátással településünkön, amit a KV

kommunál Kishegyes vállalatától kapott információk alapján, sikerült elhárítani. Ami fontos tényező, településünk vízellátását és a vízhálózat karbantartását ez a vállalat végzi, akinek munkáját minden téren támogatja Kishegyes Község Önkormányzata, és a Bácsfeketehegy Helyi Közösség Tanácsa, a tartós és zökkenőmentes vízellátás érdekében.

- az EPS topolyai részlegének közreműködésével megtörtént az elektromos vezetékekből a gallyak kivágása a következő utcákban, szakaszokon: Titó Marsall, Vajdaság és a Verbászi út utcában.

Juhász Attila

A Kozma Lajos Könyvtár Hírei

Áprilisban ismét nálunk járt látogatóban Molnár Gabriella óvónő csoportja. Ezúttal az orvoslás témájában kerestek könyveket, amelyeket ki is kölcsönöztek. Szeretettel várjuk őket máskor is!

Május 29-én van az Egészséges emésztés világnapja. A jeles nap célja, hogy felhívja a figyelmet az emésztőrendszeri betegségek megelőzésére és a megfelelő emésztés általános egészségre gyakorolt hatására. Ennek kapcsán dr. Kasza Bálint nyugalmazott családorvos tartott nagyon érdekes előadást, melynek Az emésztőrendszer nem felejt – csak később büntet címet adta. Ebben felhívta a figyelmünket rá, hogy mi mindenre kell odafigyelnünk a táplálkozás kapcsán, hogyan lehetünk egészségesebbek.

Ezek mellett áprilisban és májusban is folytatódtak könyvtárunkban a Ringató foglalkozások péntekenként 17.30-tól Borsodi Patyerek Orsolya vezetésével. A Ringató foglalkozások célja, hogy szeretettel léghőzben a kisgyermekes szülőkkel megismertessük a zenei nevelés lehetőségeit, a szülők és a gyerekek átéljék a közös éneklés és játék élményét. Természetesen emellett célunk még, hogy a gyerekek művészeti, ezen belül zenei nevelése elkezdődjön már a legkisebb korban, érzékeny, fogékonyá váljanak a gyerekek a jó zene, a művészetek iránt. Ezért élő énekszóval, mondókákkal, dajkarímekkel, hangszerszerepekkel vesszük körül őket, és ha kedvük van bekapcsolódhatnak az ölbéli játékokba is. A Ringatókra már néhány hónapos kisbabákkal lehet érkezni, a felső korhatár pedig az óvodáskor kezdete. A foglalkozásokon a gyerekeket nem osztjuk csoportokra életkor szerint. Örülünk, ha a foglalkozásainkra nemcsak az anyukák jönnek a gyerekekkel, hanem édesapák és nagyszülők is. A csoportokhoz folyamatosan lehet csatlakozni, nem kell bejelentkezni.

A Szakkör foglalkozások is folytatódtak hétfő délutánként. A Nemzeti Művelődési Intézet által 2021-ben elindított „A Szakkör” program a teljes Kárpát-medencét felöleli. A program célja a hagyományok és különböző mesterségek továbbörökítése, a közösségépítés valamint a szabadidő hasznos eltöltése. A szakkörök megvalósításához az NMI eszköz- és alapanyag csomagot biztosít a szakkörvezetők számára. Könyvtárunkban is működik A Szakkör program, Major Márta vezetésével ismerkednek az asszonyok a matyó és a palóc hímzéssel, készülnek a szebbnél-szebb munkák. Az elkészült alkotásokat a

részvevők egy kiállításon is bemutatják majd.

Érkeztek új könyveink is, gyermekek és felnőttek is találhatnak maguknak izgalmas olvasnivalót a nyári szünetre. Olvasásra fel!

Vajdasági gyerekek a feketicsi színpadon

320 résztvevővel zajlott le a vajdasági magyar gyermekszínházok éves találkozója 2026. május 7-én és 8-án Bácsfeketehegyén a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság szervezésében, a Kozma Lajos Fiókkönyvtárral, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetséggel és a budapesti székhelyű Magyar Drámapedagógiai Társasággal együttműködésben. A XVII. Gyermekszínház Műhelytalálkozóra tizenhat, vajdasági és baranyai magyar színjátszó csoport érkezett. Előadásukat a színházteremben mutatták be két napon át, és mivel hétköznapi volt, a feketicsi iskola és óvoda több csoporttal is látogatta a programot. Ennek külön örülünk, hogy a helyi tanulók részesei lehettek ennek a színházi élménynek. A két nap alatt összesen 211 kis színjátszó lépett színpadra: külsiek, kispiciak, bácsgyulafalviak, bácsfeketehegyiek, ludasiak, eszékiek, topolyaiak, zentagunarasiak, szenttamásiak, csantavériek, gunarasiak, két csoport Törökfaluból és 3 csapat Palicsról. A bemutatott darabok között voltak mesejátékok, életjátékok, kísérleti jellegű próbálkozások, házi olvasmány-feldolgozások, zenés darabok, sőt, a feketicsiek idén egy verses műsorral léptek fel – nagyon változatos volt a felhozatal, és ez is mutatja a vajdasági csoportok kreativitását.

Rendezvényünk a Magyar Nemzeti Tanács által kiemelt jelentőségű gyermek és ifjúsági rendezvény, és hisszük, hogy ennek egyik fő oka az, hogy arra törekszünk, hogy itt a gyerekek valóban Találkozni tudjanak. Megnézhessék egymás munkáját, együtt töltsék az időt – színházzal, játékkal, ismerkedéssel, sőt a záróműsoron egy miniatűr közös bemutatót is tartanak az aznapi foglalkozások eredményéből. Felemelő volt idén is azt látni, ahogy a szórványból és tömbből, faluból és városból érkező, előző nap még ismeretlen gyerekek itt a nap végén összekovácsolódva, nyitottan, egymásnak örülve, együtt mennek fel a színpadra. Elmondhatatlan hangulata van egy-egy ilyen zárásnak. Ilyenkor érezzük, hogy mekkora ereje van az egymás felé fordulásnak, a közös munkának. Ez az élmény annak köszönhető, hogy a rendezvényen csoportfoglalkozások is zajlanak a fellépő gyerekek számára (mialatt a zsűri értékeli a felkészítőket). A foglalkozásokat idén a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem drámatanár szakos hallgatói tartották: Baráth Petra, Bogár-Szabó Rozina, Lakatos Dóra és BlazsanyikZsaklina, illetve, Ladišić Nóra, az újvidéki bölcsészkar magyar szakos hallgatója.

A rendezvény azonban nem csak játékról szól, szakmáról is. Hiszen a magyarországi Weöres Sándor Országos Gyermekszínház Találkozó regionális selejtezőjének számít – itt választ ki a zsűri egy csoportot (idén kettőt), amely képviselheti a régiókat az országos Gálán Debrecenben. Tehát az itt megmutató csoportok egy egységes Kárpát-medencei szakmai szempontrendszer alapján minősülhetnek.

Idén a zsűri tagjai Egervári György színházpedagógus (Gödöllőről, Magyarországról), továbbá Dévai Zoltán színművész (Zentáról), és Kőműves Csaba Bence színművész (Szabadkáról) voltak. Az alábbi eredmények születtek:

Arany minősítésben részesültek:

- Tini Actors Junior, Nép kör Magyar Művelődési Központ, Kúla. Csoportvezető: Hugi Karolina. Rendező: Čorić Tina.
- Szarkazmusosztag, Nikola Đurković Általános Iskola, Bácsfeketehegy. Csoportvezető: Tóth Anita. Rendező: Hajvert Lódi Andrea

- Galaxis, Ludas Matyi Művelődési Egyesület, Ludas. Csoportvezető: Vörös Imelda. Rendező: Némedi Emese
- Mosolycsalók, Topolya Község Művelődési Háza, Topolya. Csoportvezető, rendező: Jankovics Andrea. Koreográfus: Crnkovity Gabriella
- Palicsi Színházi Grund, Palics Magyar Művelődési Egyesület, Palics (Bonyolult egy család). Csoportvezető és rendező: Magyar Zsófia
- Palicsi Színházi Grund, Palics Magyar Művelődési Egyesület, Palics (Toldi). Csoportvezető és rendező: Kalmár Zsuzsa

Ezüst minősítésben részesültek:

- Kispiaci Szikrakör, Kárász Karolina Általános Iskola, Kispiac. Csoportvezető, rendező: Kávai Bózsó Ildikó
- Rontom-bontom-alkotom színházi csoport, Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, Bácsgyulafalva. Csoportvezető: Vörös Imelda és Égető Éva. Rendező: Némedi Emese.
- Csantavéri Gömbvillámok, Hunyadi János Általános Iskola, Csantavér. Csoportvezető és rendező: Vukelity Csilla
- Palicsi Színházi Grund, Palics Magyar Művelődési Egyesület, Palics (Utálom a padtársam). Csoportvezető és rendező: Magyar Zsófia

Bronz minősítésben részesültek:

- Dörömb Gyermekszínházi Csoport, Zrínyi Magyar Kultúrkör, Eszék, Horvátország. Csoportvezető, rendező: Szántóné Ferenczy Nikolett
- Prométheusz, Gracza János Színházi és Irodalmi Egyesület – Október 18. Általános Iskola, Zentagunaras. Csoportvezető, rendező: Üveges Gizella
- Liliomfi növendékek, Vajdasági Népek és Nemzetiségek Hagyományápoló Klubja, Szenttamás. Csoportvezető: Robotka Sarolta. Rendező: Tóth Dániel
- Mosoly Manók, Mosoly Civil Szervezet, Törökfalva. Csoportvezető: Solymosi Judit, Solymosi Tünde. Rendező: Erdélyi Barbara
- Táltos színházi csoport, Gunaras. Csoportvezető: Brezovszki Szuzanna és Szremcsev Izabella. Rendező: Gere Flóra
- Mosoly Brigád, Mosoly Civil Szervezet, Törökfalva. Csoportvezető: Solymosi Judit, Solymosi Tünde. Rendező: Erdélyi Barbara

A legjobb értékelést kapták, akik továbbjutottak Debrecenbe: a ludasiak a Két világban élünk c. darabbal és a palicsiak a Toldival.

Rendezvényünk színvonalát emelte, hogy a Topolyai

Zeneiskola két kiemelkedő eredményekkel rendelkező zongora szakos diákja is fellépett: a csütörtöki megnyitón Ularik Réka (Topolya, felkészítő tanára: Szűcs Budai Klára), a péntekin pedig Faragó Dorisz (Bácsfeketehegy, felkészítő tanára: Csőke András). Köszöntő beszédet tartott az első napon Rigó-Pál Zsófia, a Magyar Nemzeti Tanács alelnöke, a második napon pedig Kudlik Zoltán, a Tartományi művelődési, tájékoztatói és vallási közösségi Titkárság segédtitkára.

A háttérben pedig segítségünkre voltak a helyi egyesületek tagjai és intézmények dolgozói, hogy a 320 fős rendezvénynek helye legyen, a gyerekeknek legyen hol játszani, ebédelni, együtt lenni. Amiben kellett, segített az Izida, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete, a Bácsfeketehegy Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület, a Nikola Đurković Általános Iskola.

A rendezvényt adományokkal támogatta helyi Aretol hűtőház, a kishegyesi Big Chick hentesüzlet és a topolyai Smart market cég. A kiadások támogatását pedig az alábbi szervektől várjuk: Bethlen Gábor Alap, Szerbia Művelődési Minisztériuma, Magyar Nemzeti Tanács, Tartományi Oktatási Titkárság, Tartományi Művelődési Titkárság, Kishegyes Község Önkormányzata.

Köszönet mindenkinek, aki valamilyen módon segítette az esemény megvalósulását!

vmdt

KONFIRMÁCIÓI ISTENTISZTELET BÁCSFEKETEHEGYEN

Bácsfeketehegyen a május harmadik vasárnapján megtartott ünnepi istentiszteleten huszonhat fiatal tett konfirmációi fogadalmat. 14 lány és 12 fiú. Az ígét Orosz Attila lelképásztor hirdette a Mt 21, 28-31 versek alapján. Az ígehirdető arra a kérdésre kereste a választ a felolvasott példázat alapján, hogy a felnőtt keresztyén életben a fiatalok vajon hűek maradnak-e az úrasztalánál elhangzott bizonyágtételükhöz és fogadalomtételükhöz. Az ígehirdető elmondta, hogy a most konfirmált ifjak egy szerencsés generációhoz tartoznak. Egy eszendőn keresztül hirdettetett számukra az ige az egyháznál a konfirmációi előkészítés során. Ugyanakkor, ha egy kicsit más formában is, de az iskolai hittanórákon is együtt tanulmányozhatták a Szentírás igazságait. Sokéves hagyomány egyházunkban, hogy a fiatalok vizsgatételszerűen mondják fel a heidelbergi káté szövegeit. Ettől függetlenül azonban csak formailag beszélhetünk egy fajta számonkérésről. Tartalmilag a konfirmációi bizonyágtétel valójában ígehirdetés. Az idén két lány Kishegyesről jött konfirmálni. Mindketten helybeli gyökerekkel rendelkeznek és fontosnak tartották, hogy a konfirmáció által is ápolják a kapcsolatot az anyagyülekezettel. Különös hálaival tartozunk Istennek, hogy megtartotta őket, szüleiket, keresztszüleiket, hozzátartozóikat, hogy elérkezhetett ez a pillanat, amikor a gyülekezet előtt tettek vallás hitükről. Külön öröm volt foglalkozni a felkészítés során a fiatalokkal, hiszen egy közvetlen, mindig jókedvű, érdeklődő generációról van szó. Nem szabad megfeledkeznünk arról a tényről, hogy egyházunknak az élető ereje éppen a hitüket megvalló emberekből van.

Felemelő érzés volt ott lenni a gyönyörűen felújított templomban, fül és szemtanúja lenni a közel négyszáz gyülekezeti taggal együtt a fiatalok bizonyágtételének. Május 24-én, pünkösd vasárnap járultak a fiatalok először az úrasztalához, hozzátartozóikkal valamint szintén szép számú gyülekezeti taggal együtt. Kérjük Istent, hogy minél több ilyen és hasonló örömteli pillanatban legyen része mindannyiunknak.

Orosz Attila
református lelképásztor
Molnár Anikó fotói

VESZÉLY A TÁNYÉRON? - AMIT MEGESZÜNK, AZZÁ VÁLUNK

Élelmiszer-biztonság világnapja: jún. 7.

„Az ember agyát nem azért alakította ki a természet, hogy az igazságot keresse, hanem azért, hogy élelem, biztonság és hasonló dolgok után kutasson, hogy felismerje az előnyös helyzeteket, hogy nap, mint nap segítse az embert az életben maradásban. Az agy a túlélés szerve.”

Szent-Györgyi Albert

Valamennyien egészséges, biztonságos és örömteli életre vágyunk, az egyre kiszámíthatatlanabb világban. Az előre nem láthatóság mindenre kiterjed, az élelmiszerekre is, ami a sorsunkat az egyre a növekvő bizonytalanság felé sodorja. Mióta a profit-szerzés szempontja eluralkodott az élelmiszergyártásban is egyre több az aggály az egészséges táplálék szempontjából is. A biztonságos élelem fontossága az egészség, a gazdaság és az emberi fejlődés tekintetében háttérbe szorul, pedig ez határozza meg az egyén és a közösség jövőjét. A termelés, elosztás, minőség-ellenőrzés az ember alapvető lételményét kellene biztosítani, hiszen az étel nem pusztán tápanyag, hanem a létbiztonság szimbóluma. A megbízhatóság ki kell, hogy terjedjen a teljes élelmiszer láncra – a termeléstől a fogyasztóig -, ami gazdasági, társadalmi és erkölcsi kérdés is egyben, hiszen a megbízhatóság nem pusztán az ételről szól, hanem az emberi méltóságról és a jövő alakításáról is. Nem csak arról van szó, hogy mit eszünk, hanem arról is, milyen világot építünk magunknak és a gyermekeinknek.

Napjainkban élelmiszerbiztonságot számos tényező veszélyezteti: klímaváltozás (aszályok, árvizek, szélsőséges időjárási jelenségek), háborúk, politikai instabilitás, az ipari feldolgozás, az adalékanyagok mennyisége, a géntechnológia térhódítása, az ellenőrzés minősége. A mind nagyobb haszon érdekében, a biztonság mind jobban háttérbe szorul, a fokozódó vegyszerhasználat miatt, egyre nagyobb területekre terjed ki a nagyüzemi mezőgazdaság és a vele járó talajkimerülés. E körülmények közepette kérdezhetjük, mennyire biztonságos az élelmiszerek előállítása, az ellenőrzés színvonala és megbízhatósága, hitelessége és hol kezdődik a saját, személyes felelősségünk az élelmiszerek kiválasztásában. Mindezt tetőzi a tény, hogy a modern ember eltávolodott az élelmiszer eredetétől („nem tudja, mit eszik”), ami bizalmi válsághoz vezet, az egyén nem tud mindent kontrollálni, meg kell bízni az élelmiszerekre ragasztott címkékben, hatósági

tanúsítványokban, a személyes meggyőződés helyett. Lassan olyan rendszer alakul ki, amelyben a biztonságos élelmiszer, a lét alapja, luxuscikké válik, hiszen az élelmiszerlánc mindinkább néhány szereplő kezében összpontosul, ami növeli visszaélés veszélyét. Tudjuk 100%-os biztonság nem létezik, még a tudomány is folyamatosan változik, ami ma biztonságosnak számít, holnapra kérdésessé válhat.

Mit tehet az egyén egy olyan világban, ahol az élelmiszerbiztonság nem garantált? El kell fogadni, hogy a védettség, napjainkban nem garantált, mi magunk sem tudunk mindent kontrollálni, de sokat tehetünk a kockázatok és kiszolgáltatottság csökkentéséért.

Mit tehetünk magunkért, amikor az étel veszélyforrás is lehet? A táplálék kiválasztásban szabadok, de egyben felelősek is vagyunk önmagunknak. Sokat tehetünk a kockázatok csökkentéséért és a kiszolgáltatottság mérsékléséért. Ez pedig felveti a tájékozottságunk problémáját, hiszen hogyan hozhatunk erkölcsileg helyes döntéseket bizonytalan tudás alapján? Ellenőriznünk kell az élelmiszer forrását: honnan származik: (ország, termelő, feldolgozó vállalat), figyelhetünk a címkére (milyen adalékanyagokat tartalmaz, tartalmaz-e számunkra al-

(Freepik): Élelmiszerbiztonsági Világnap, június 7. Biztonságos élelmiszer

légéneket), volt-e az adott cégnek már valamilyen botránya, visszahívási kötelezettsége az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatban.

Egyedül képtelenek vagyunk megoldani a globális élelmiszerválságot, ami a termőföldtől egészen a tányérig jelentkezik, ám növelhetjük önállóságunkat, ezzel pedig csökkenthetjük a kitétszégünket. A veszélyek lehetnek biológiaiak: kórokozók és toxinjaik: baktériumok, vírusok, paraziták, penészgombák és toxinjaik (pl. aflatoxin); kémiai veszélyek, melyek hosszú távú kockázatokat jelentenek: növényvédőszer maradványok, nehézfémek, túlzott élelmiszer-adalékanyag hatások, az élelmiszerben lévő hormonok és hormonhatású anyagok. Ezek a vegyszerek általában alacsony dózisban kerülnek be

(Freepik): Az élelmiszerek kiválasztásakor tanúsított elővigyázatosság kulcsfontosságú az egészség megőrzése érdekében.

nak metabolikus zavarokat, idegi degeneratív elváltozásokat, érrendszeri (érbelhártya) működési zavarokat. A táplálkozás kulcsfontosságú a hajszálerek funkcionálása szempontjából, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy amit eszünk, közvetlenül befolyásolja az erek, kapillárisok működését, ill. az egész érrendszer- és anyagcsere egyensúlyt (pl. anti-szklerotikus védelmet, hiszen az atheroszklerózis ér-falbelhártya szinten indul). Mind nagyobb gondot okoznak a műanyag és a mikroműanyag részecskék, melyek felhalmozódnak a szervezetben és a bél-immun-agy tengelyt károsítják. Nagy népszerűségnek örvendenek, és ezért nagy veszélyt jelentenek a hosszan eltartható ultrafeldolgozott élelmiszerek, melyek túlzott hőkezelésnek voltak kitéve, minek folytán különböző káros vegyületek képződtek bennünk, miközben biológiai értékük csökken. Külön figyelmet érdemelnek, a médiából áradó megtévesztő, információs veszélyek, melyek becsapósak lehetnek: a félrevezethető címkézés, a valós beltartalom megmásításával, tudománytalan „egészségígérettekkel”,

valótlan táplálkozási narratívák hirdetésével. A mai élelmiszerbiztonság legnagyobb veszélyét mára nem az egy vagy több toxin, vagy baktérium jelenti, hanem az átláthatatlanság és a kiszámíthatatlanság: a táplálékban jelenlévő alacsony dózisu káros anyagok, melyek hosszútávon okoznak: érbelhártya (endothel) diszfunkciót, anyagcsere-zavarokat, neurodegeneratív károsodásokat.

Egyre több figyelem fordul a genetikailag módosított szervezetek (GMO) és a glifozáttal kezelt táplálékok iránt. Az élelmiszerbiztonsági szempontból a GMO-s táplálékok megváltoztathatják a mikrobiom összetételét, okozhatnak allergiás betegségeket, mivel a szervezet számára ismeretlen, új fehérjéket tartalmaznak. Még a nem rendelkezik a tudomány hosszú távú adatokkal, hogy milyen többgenerációs veszélyeket (pl. rákkeltő hatás) hordozhatnak magukkal a GMO- termékek. E termékeknel sem a fő kockázat az akut toxicitás, hanem a krónikus, alacsony dózisu terhelés. Hasonló módon veszélyes a világ legelterjedtebb gyomirtója is, a glifozát, nem egyetlen hatása veszélyes, hanem káros hatása, több egymást erősítő mechanizmusból áll össze: antibiotikum-szerű hatása van a bélflórára, gátolja a hasznos baktériumokat, elősegíti a patogén törzsek relatív túlsúlyba kerülését. Következmény: szivárgó bél szindróma, endotoxinok kerülnek a keringésbe, amivel állandó, alacsony fokú gyulladást indítanak el, növelve az autoimmun folyamatok rizikóját. A glifozát nem akut mérgező, inkább krónikus rendszerszintű stresszor (kis dózisok évtizedeken át), amivel csendben rombol a mitokondrium-bél-immunrendszer-idegrendszer szinten. A legnagyobb kockázatú élelmiszerek: liszt, kenyér, tészta, szója, kukorica, repceolaj, zab, fruktóz szirupok.

Mit tehet az egyén? Gabona és lisztválasztás: Az ősi gabonákban (tönköly, alakor) alacsonyabb a mennyiség, a kovászos erjesztés csökkenti a maradékokat. Lehetőleg nem fogyasztani napi rendszerességgel lisztből készült termékeket. A zöldségek, gyümölcsök alapos mosása, fermentált ételek (savanyú káposzta, kefir), rostban gazdag, leveles zöldségek rendszeres fogyasztása. Ezekkel az intézkedésekkel reálisan nem kerülhetjük el a káros anyagokat, de a kitétszégünket érdemben csökkenthetjük. Végezetül: „A legtöbb, amit az ember tehet, hogy mindig óvatosan lépked az úton, akár sima és egyenes, akár gödrös és veszélyekkel teli.” J. J. Stalter

Dr. Kasza Bálint

AKKOR GONDOLKOZZUNK ...?

Az erkölcs(telenség)ről (örömhimnusz az éhes proletár helyett)

..., igen így volt, abban az időben, vagyis úgy, hogy adai volt a fő Halljakend, és Főpajtás (Róth Mánuel = Rákosi Mátyás) és az ő uralma alatt, mindig az internacionálét, ahogy a nép mondta/tudta, a címben említett éhes proletárt, kellett énekelni a himnusz helyett is, ezzel elismerve, hogy már a világ baloldalához tartoznak a magyarok és tovább nem szuverének. Ma ezt az örömhimnusszal helyettesítik, ami azt jelenti, hogy az egyesült európai államok fogják megszüntetni az Unió tagállamainak, köztük hazánknak (nem Szerbia, hanem az a másik) is, az önállóságát.

Mi köze mindennek az erkölcshez? Mind a két rendszer ad ki erkölcsi bizonyítványt, hát, csak hogy kinek, miért és minek alapján az nincs túlzottan definiálva, lehet, hogy pénzért is, mert kell, ..., csak, hát úgy látszik, hogy akinek kellene, attól nem kérik, pedig tudna szerezni, nem is akármilyent (mármint diplomát, mivel pénze van, ne kérdezd, hogyan, honnan...). Igen, ez pedig már, egy ellene szóló, sértésnek néz ki az ellen(ség)eitől. Hű, mi lesz majd még ebből juuj?

Mi az erkölcs? A wikipedia szerint

Az erkölcs (vagy morál) egy adott társadalom által, a történeti tapasztalatok alapján összegyűjtött és helyesnek ítélt viselkedési szabályok, értékek és normák összessége. Célja az emberi cselekedetek irányítása a helyes és helytelen, a jó és rossz megkülönböztetésével.

Ennek ellentéte magától érthetően az erkölcsstelenség. Slussz paszta vége a mesének, vagyis a cikknek, de nincs szerencsénk, még csak most kezdődik.

Nem moralizálni akarok, de mint a békebeli csendőr beleköthetnék, még a békésen álló sürgönypóznába is. Épül a szennyvízelvezető csatorna, Szikicsen is, még hegynek felfelé is, pedig úgy még én sem tudok úszni (hogy jut majd el a célig). Zsendül a meggy, de ki tudja, megéri-e? Kizöldült a határ, de a föld puszkapor száraz. Nem-e jobb így, ajánlom, legalább biztosítsuk be, de szárazság ellen is. Így talán még az eladással sem lesz probléma. Minden, minek? Egyedül a mezőgazdaságból megélő polgártársak (parasztok, a szó legnemesebb értelmében) tartanak ki Istenben

híve, a jövőben való biz(od)almukban, másuk sin-
csen... Ne ríjjunk, így már talán maradtunk annyian, hogy egymás mezsgyéjét nem megsértve elférünk és élhetünk egy emberhez méltó életet. Talán? Az új szomszédoktól, szerintem, nem kell félni, Űk csak a segílyt várják, mivel eddig kapanyél nem törte fel a tenyerüket. Minékünk magunk közt kell, hogy szétosszuk és megoldjuk bajainkat, mint ahogy Nímet Miklós bácsi is tette. Talán, majd csak megszűnik a marhavész, mármint, megszűnjük kívánni, hogy a más tehene dögöljön meg. Minden szempontból mi még szerencsések vagyunk. Itt vagyunk, itt a fene egye meg, határon túl. Nem vagyunk EU-ban, NATO-ban, igaz van farkas sanyikánk, de talán egyszer, így, vagy úgy jobblétre szenderül. Utána pedig, mint ahogy szokott lenni rosszabb lesz sorunk, gyön a keserűleves. Mellékesen, de (nem)jó, hogy nem az anyaországban vagyunk, de az emésztésünkre biztos nem lenne panasz. Hogy ott mi van? A volt rendőrség által irányított kabaréban sem volt ilyesmi, de, hát ez a mester-séges intelligencia által irányított parapszichológia meghozta gyümölcsét. Az, akinek igazat kellene mondanania, az hazudik, akinek a vagyont kéne védenie az lop (igaz, csak jelképesen), akinek segíteni kellene másokat, az azokat még nagyobb nyomorba dönti... Így a nép boldogságával és felvirágzásával való foglalkozás helyett, a nép megszüntetésével, elüldözésével foglalkoznak, nép által demokratikusan kiválasztott vezetőink. Egy mélyen tisztelt polgártársam erősen hóbörög, jogosan mindezek után, hogy ezek valakik, miért nem rohadtak el, már megfogamzásuk előtt. Nem adtam neki igazat, csak megkérdeztem tőle, hogy miért nem liberális baloldali gender lmbtq stb, akkor elégedett és boldog lenne, mert demokratikusan eljött az ő idejük...

Ennyit vétkeztünk? Ezt érdemeljük? Meddig? Mi gyön utána?...

Akkor gondolkozzunk, vagy már késő?

Bíró Csaba

Évadzáró Szakkör kiállítás Bácsfeketehegyen

Tavaly ősszel örömmel számoltam be a Fecske olvasóinak hogy tovább folytatódik A Szakkör program Bácsfeketehegyen, immár pedig a végéhez is értünk a 2025/2026-os évadnak.

A Bácsfeketehegyi Magyar Művelődési és Helytörténeti Egyesület keretein belül ebben az évadban két szakköri csoport működött nagy lelkesedéssel és kitartással. Az egyik csoport a hagyományörzés jegyében a matyó hímzés szépségeivel ismerkedett, ahol a résztvevők elsajátíthatták a gazdag motívumvilág és a kézi hímzés technikáit. A másik csoport a makramé művészetével foglalkozott, amely során különleges csomózási technikák segítségével egyedi és kreatív alkotások születtek.

Mindkét csoportunk szorgalmasan dolgozott heti egy alkalommal, hogy a saját kezünk által készített késztermékek elkészüljenek, legyen szó a matyó hímzéssel készült asztalterítőről, neszesszerről, párnahuzatról, vagy a makramésok készített virágtartóról, mandaláról, fali dekorációról. Voltak néha nehézségek, bizonytalanságok is, de azt hiszem közösen minden hibát, rossz öltést, rossz csomót ki tudtunk küszöbölni.

Az oktatóvideók alapján haladtunk előre hétről hétre a bonyolultabb technikák elsajátításával. Van aki gyorsabb, van aki lassabb tempóban segítve egymást. A program lényege ez is hogy ne versenyezni akarjunk egymással kié a szebb, jobb hanem a közösségben alkotás élménye, az egymástól tanulás, a tapasztalat átadása.

Lassan a végéhez érkezünk a programnak, amit egy kiállítással koronázunk meg. A kiállításon a közönség megtekintheti a szakkörök résztvevőinek kézzel készített munkáit, amelyek az elmúlt hónapok tanulását, közös alkotását és lelkes munkáját tükrözik.

Az évadzáró kiállításra 2026. június 13-án (szombaton), 17 órai kezdettel, a Kultúrotthon teraszán kerül sor, a Bácsfeketehegyi falunap és meggy napok keretein belül. Minden érdeklődőt szeretettel várunk, hogy együtt ünnepeljük a közös alkotás

örömét, a kézműves hagyományokat és az elkészült alkotásokat.

Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy megköszönjem az egyesület vezetőségének, hogy biztosították a helyszínt a szakköri foglalkozásokra, valamint a falunap és meggy napok szervezőinek pedig hogy a kiállítással immár sokadik alkalommal részesei lehetünk a rendezvénynek. Nem utolsó sorban a csoporttagoknak tartozom egy nagy köszönettel, hogy kitartóan, szorgalmasan részt vettek a foglalkozásokon, mindenki munkáját és belefektetett idejét nagyra értékelem, bízva a folytatásban hiszen A Szakkör program tovább folytatódik!

Lehet bátran csatlakozni majd a következő évadban induló csoportokra.

Bertók Csilla

BMMHE Bácsfeketehegy Nemzeti Művelődési Intézet

A Szakkör.
TUDÁSUNKKAL KÉZENFOGVA

ÉVADZÁRÓ SZAKKÖR KIÁLLÍTÁS BÁCSEFEKETEHEGYEN

2026.06.13-án szombaton
17 órai kezdettel
a Kultúrotthon teraszán,
ahol megtekinthetőek lesznek
a matyó hímzés és makramé
szakkör csoportok munkái.

Várunk mindenkit
sok szeretettel!

A CSÓK ÉS AZ ÉRINTÉS HIÁNYA: A XXI. SZÁZAD NÉMA RIZIKÓFAKTORA, BIOLÓGIAI LÁZADÁS A MAGÁNY ELLEN

A csóknak is van világnapja: mégpedig július 6-án.

Brit fogászati társaságtól ered a csók világnapjának bevezetése, azzal a szándékkal, hogy a csók boldogít, szebbé és egészségesebbé tesz. A szervezetben olyan boldogsághormon és ingerületátvivő cunamit termel (endorfin, szerotonin, adrenalin), mely megemeli a pulzusszámot, javítja a szív teljesítményét, megszépíti a lelket, a bőrt, erősíti az immunrendszert, sőt még több kalória elégetésével is jár. Így válik a csók világnap a szeretet, az érintés, az intimitás és az emberi kapcsolatok ünnepévé, hiszen az emberi érintés sűrített, elmélyített, legfinomabb formája.

Az érintés, biológiai szükséglet, már a magzati korban is működik, és közvetlenül hat a bőr-agy-immun- tengelyre, és többről szól, mint a pusztán testi érintkezéstről, azt üzeni az idegrendszernek: „biztonságban vagy”. A korai anyai gondoskodás minősége összefügg a stresszválasz szabályozásával, „beleíródik” a biológiai szabályozásba, a gondoskodás teljes mintázatának része.

Az evolúció során az emberek nem egyedül fejlődtek ki, hanem csoportban, és ma is szüksége van erre a kommunikációs lehetőségre, amelyen keresztül vagy a biztonság, vagy a veszély üzenete jut be az idegrendszerbe. A kontaktus (legyen szó egy ölelésről, a váll érintéséről, kézfogásról vagy simogatásról) a védettség, a gondoskodás jelzése, „itt vagyok veled”, elmélyíti a kötődést, így nem csak érzelmileg tölt fel, hanem élettanilag is gyógyít. Csökkenti a kortizol (stresszhormon) szintet, oxitocin termelést indít meg, mely javítja a hangulatot és mélyíti az emberek közötti kötődést. Ezoterikus értelemben az érintő kéz nem csupán érzékszervként működik, hanem a lélek közvetítője, ilyenkor a kezünk bőre a szívünk kiterjesztése. Ebből a szempontból a szív az együttérzés, a szeretet és az érzelmi kapcsolódás központja, tehát, amikor valakit megérintünk, különösen, ha megcsókolunk, valójában közvetlen kapcsolatot teremtünk a szívével. Az érintéssel így átvitt figyelem és szeretet nyugtat, és gyógyító hatású. Nem meglepő, hogy az érintés iránti vágybiológiai szükségletté vált, sőt mélyen gyökerező érzelmi igénnyé, mely egész életünk

során elkísér bennünket, evolúciós értelemben a túlélésünket szolgálja. A kontaktus (és a csók) elkerülése vagy hiánya gyakran az érzelmi eltávolodás vagy a kapcsolat megromlásának korai jele. Fontos kiemelni, hogy az érintés (és főleg a csók) csak akkor tölti be a szeretetközvetítő szerepét, ha mindkét fél számára kellemes.

A kontaktus és a csók az élet szépségének megvalósításának eszköze, egyszóval biológiai „életigenlés” eszközei, hiszen az ember nem izolált organizmus, hanem társas lény, a kontaktussal pedig megerősíti az identitását „tartozom valakihez”, ami csökkenti a szorongást, megszünteti a magány érzését, a „szociális fájdalom” gyógyításának módja. Nem pusztán egy „kellemes kiegészítője” az emberi létnek, hanem egy evolúciós, biológiailag beépített túlélési és szabályozó mechanizmus. Egyszerűen: „ami érint, az hat rád, tehát reagálnod kell rá”, akár úgy, hogy elkerüljük, menekülünk előle, mert sérülést, fájdalmat okoz, vagy úgy hogy kapcsolódunk az érintőhöz együttműködéssel, gondoskodással. Már a Biblia is rejtett (implicit) módon azt üzeni, hogy az ember nem gyógyulhat érintés nélkül. Napjainkban, a modern, XXI. század individualista, materialista világában, mégis azt tapasztaljuk, hogy környezetünk mintegy „érintéssivataggá” változott, mivel az érintés nem

(pexel): Az érintés: Az érintés enyhíti a fájdalmat, oldja a feszültséget, biztonságérzetet ad: a simogatás – nyugtató hatású, segíti a gyógyulást és erősíti az emberi kapcsolatokat.

kifizetődő, nem mérhető, nem tehető pénzzé, ezért inkább háttérbe szorul. A kommunikáció digitalizálódott, az idősödő társadalomban egyre terjed az elszigeteltség, a közöny, a magánytól való félelem, miközben egyre nagyobb az egyedül élők aránya. A társas érintés háttérbe szorul, mert időigényes, bizalmat igényel, sebezhetővé tesz, miközben „szociális fájdalmat” okoz, hasonlóan, mint a testi fájdalom. Elképzelhető, hogy a modern világ nem is a sok stressz miatt annyira zaklatott, hanem mert túl kevés a szeretet és az érintés! Amikor hiányzik a kontaktus biológiai információja, mely jelzi a szervezetnek, hogy milyen a világ: körülöttünk: biztonságos, vagy fenyegető, hogy számíthatunk-e megbízható kapcsolatra, vagy izolációban vagyunk, a stresszrendszerünk ennek alapján dönti el, hogy folytonos készültségben kell állnia, vagy megnyugodhat.

Tudományosan bebizonyosodott, hogyan képes a „szociális fájdalom” és az „érintéssivatag” testi betegséget okozni. Az (negatív) érzelmek hatására az agy kémiai anyagokat (neurotranszmitterek, neuropeptidek) állít elő és bocsát a sejtjeinkbe. Minden átélt érzélem, amit megtapasztalunk, azonnal megfelelő érzelemanyag, neuropeptid megtermelésével jár. Amennyiben többször vagy folytonosan ugyanabban a pl. negatív érzelmi állapotban vagyunk (pl. magány), vagy ugyanazt az érzést többször érezzük át (pl. „szociális fájdalom”), akkor a sejtjeink olyan receptorokat („ingerfelvevő készülékeket”) építenek ki, amelyek ezeknek az érzelemanyagoknak, peptideknek a fogadására szolgálnak. Pl. ha valaki hosszabb ideig nagyon stresszes, ideges életszakaszon megy keresztül, a sejtjei olyan stresszes, idegességfelvevő receptorokat építenek ki, melyek az ilyen neuropeptidek fogadására alkalmasak. A

(pexel): Elszigeteltség, A 21. század betegsége, milliók életének megkeserítője. bárkire lesújthat, és nem csak az egyedül élőkre.

kialakult testi receptorrendszer, képes a leírt negatív életszakasz után is, megkövetelni az agytól, hogy újra és újra a negatív helyzeteket, gondolatokat keresse, mert az ilyen érzelmekre van kialakulva. Ezek után, ha egészen más neuropeptideket szeretnénk a receptoroknak küldeni (pl. a szeretet, vagy a békesség peptidjeit), ezek nem illenek a negatív receptorokba, így az agy igyekezni fog visszatérni a megszokott negatív gondolkodásmódba és arra ösztökélni az idegrendszert, hogy visszatérjen a régi szokásaihoz. A kialakult helyzet folytán, úgy tűnik, mintha jobban esne és ismerősebbnek tűnik, rosszul érezni magunkat.

Rávehető-e az agy, hogy változtasson a régi, negatív hitrendszerén? Komoly feladatnak tűnik, mégis megoldható, mivel az agy könnyen hozzászokik az új mintákhoz, ismétlődésekhez és rutinhoz. Rajtunk áll, hogy mennyire vagyunk készek az agy újra formálására, új képességek kialakításra. Nem engedhetjük meg, hogy a modern izolációs világ „átprogramozzon” minket, az idegrendszerünket és az érintéshiány miatt készenléti (stressz) üzemmódba kerüljünk, ami idővel kimerüléshez, örömtelenséghez, majd krónikus betegségekhez vezet. Szervezetünknek ugyanis nem csak kalóriákra, alvásra és gyógyszerekre van szüksége, hanem közelségre is.

Ilyen körülmények közepette az érintés és főleg a csók nem pusztán a romantikus vagy udvariassági gesztus, hanem az emberi lét egyik alapvető biológiai és civilizációs szükséglete, azt közli velünk: nem vagyunk egyedül, biztonságban vagyunk, tartozunk valakihez, „minden rendben van” jelzése. A csók tehát kapcsolati üzenet, kötődést fejez ki, bizalmat közvetít, azt üzeni: közel engedlek magamhoz, hiszen az arc és a száj a testünk egyik legintimebb területe, ide csak azt engedjük, akihez érzelmileg kapcsolódunk. A csók az, ami összekapcsolja az érzelmeket (szeretetet, vágyat), az idegrendszert és az immunrendszert. Noha a csók során baktériumok, vírusok cserélődnek ki, paradox módon az immunrendszer nem gyengül, hanem edződik. Nem engedhetjük meg, hogy nálunk is elterjedjen a modern érintés és csókhányos állapot, a fizikai kontaktus hiánya, a szeretetéhység és „biológiai magányba” csúszunk. „Amikor valaki átölel, és megcsókol, nem kell egyedül megbirkóznom a gravitáció vonzásával, mivel mellettem áll, akiben megbízom, és nem enged el.” Tanácsolja Ella Maise.

Dr. Kasza Bálint

Bácsfeketehegyi fekete meggy a magashegyekben – különleges szakmai együttműködés Erdélyben

A bácsfeketehegyi fekete meggy egy különleges történet részévé vált az elmúlt években, amely egyszerre szól barátságról, szakmai együttműködésről és a gyümölcstermesztés határokon átívelő tapasztalatcseréjéről. A kezdeményezés két évvel ezelőtt indult, amikor egy látogatás során Gyergyószentmiklós térségébe utaztunk, ahol szívélyes fogadtatásban részesültünk erdélyi barátaink részéről. A találkozó nem csupán egy egyszeri szakmai eszmecsere volt, hanem egy olyan kapcsolat kezdete, amely azóta is él és folyamatosan fejlődik a két közösség között. A látogatás alkalmával néhány bácsfeketehegyi fekete meggyfa csemetét vittünk ajándékba, amelyeket a helyi gazdálkodás és gyümölcstermesztési hagyományok bemutatása mellett egy hosszabb távú, kísérleti jellegű együttműködés alapjának szántunk. A csemeték végül a Caritas Vidékfejlesztés udvarában kaptak helyet, ahol gondos szakmai odafigyelés mellett kezdték meg fejlődésüket az új környezetben. Az azóta eltelt időszak visszajelzései alapján a fák jól alkalmazkodtak a számukra szokatlan klimatikus viszonyokhoz, és szépen fejlődnek a magashegyi környezetben. Ez különösen érdekes szakmai szempontból, hiszen jelentős különbség van a két terület között: míg Bácsfeketehegy síkvidéki, alacsonyabb tengerszint feletti fekvésű térség, addig Gyergyószentmiklós több mint 800 méteres magasságban helyezkedik el. Ez a különbség nem csupán földrajzi adat, hanem a növények életciklusára is jelentős hatás-

sal van, a virágzás és a termésérés időpontjai is eltérően alakulnak. Míg Bácsfeketehegyen már a meggyzüret előkészületei zajlanak, addig a magashegyi környezetben lévő fák csak most kezdenek virágozni, ami jól mutatja a klimatikus viszonyok közötti különbségeket és a fajta alkalmazkodóképességét. Ez a párhuzam értékes megfigyelési lehetőséget teremt a szakmai munka számára, hiszen ugyanaz a fajta két teljesen eltérő környezeti feltétel között fejlődik. Az együttműködés időközben túlmutatott a kezdeti faültetési gesztuson. A két közösség között folyamatos a kapcsolat, a tapasztalatcsere rendszeres, és a kezdeményezés egyfajta élő megfigyelési és együttműködési programmá vált, amelyben a gyümölcstermesztés gyakorlati tapasztalatai kiemelt szerepet kapnak. A visszajelzések alapján a csemeték fejlődése biztató, és további értékes információkat szolgáltathat a jövőben. A bácsfeketehegyi Gazdakör ezúton kéri mindazokat, akik tudomással bírnak arról, hogy bácsfeketehegyi fekete meggyfa csemeték vagy szaporítóanyagok a térségtől távolabb, más régiókban vagy külföldön kerültek telepítésre, jelezzék ezt felénk. Célunk, hogy ezekről a telepítésekről szakmai szempontból is tudomást szerezzünk, és lehetőség nyíljon azok nyomon követésére, valamint a fajta különböző környezeti feltételek közötti viselkedésének vizsgálatára.

GAZDAKÖR

Bácsfeketehegy lovása is ott lesz a Nemzeti Vágtán

Május 30-án, szombaton szabadkán lezajlott a XIV. Vajdasági Vágta, ahol a lovasok lovaikkal több kategóriában is összemérhették rátermettséget, valamint lovaik gyorsaságát. A délben kezdődő programban az előfutamok során kialakult a kora esti döntő részvevőinek a névsora. Az első előfutamban a Kishegyest képviselő Cékus Noéminek a III. hely jutott, míg a második előfutamban a Szabadka színeiben versenyző Cékus Árpádnak ugyancsak a III. helyezéssel kellett beérnie. Ezt a futamot a Topolya színeiben versenyző Kisutcai Miklós nyerte meg. A harmadik előfutamban Bácsfeketehegy színeiben Koncz Dorottya nyert Húség nevű lovával, amely a kishegyesi Cékus-istálló tulajdona, s az előző versenyeken is eredményesen szerepelt. A kishuszár vágta Kishegyest

Péter Ivett képviselte, eme lovassportot kísérő nézők számára már jól ismert Bohóc nyergében. A döntőben Kisutcai Miklós Topolya, Tóbiás Zsuzsa Adorján, Koncz Dorottya Bácsfeketehegy, míg Pasalia Kira Temerin színeiben versenyző sorrend alakult ki. A Vajdasági Vágta döntőjében szereplő mind a négy versenyző részt vehet az ősz folyamán Szilvásváradon megrendezésre kerülő Nemzeti Vágtán.

Ezúttal is gratulálunk Koncz Dorottyának a XIV. Vajdasági Vágtán elért harmadik helyezéért, valamint sok sikert kívánunk a magyarországi megmérettetésen is.

Sz.B.

Majálisfa a munka ünnepére

A közelmúltig a legtöbb településen szokás volt majálisfát állítani, akár több helyszínen is. Mint, ahogy mára már oly sok minden megváltozott, vagy lassan a feledés homályába vész, így ez az egykor oly szép és tömegeket vonzó esemény is kihalóban van. Bácsfeketehegyen is csupán egy helyen, a Vajdaság utcában lévő téren állítanak még májusfát. Az ott lakók kis közössége már évek hosszú sora óta igyekszik életben tartani ezt a hagyományt, erőt, időt nem sajnálva. Az idén is április 30-án került rá sor. A délutáni órákban elkezdtek szállingózni, érkezni a gyerekek, volt aki egyedül, de olyan is akik szüleik kíséretében jöttek, de rajtuk kívül több felnőtt érdeklődője, kíváncsiskodója volt az eseménynek. A legkisebb néptáncsoportok is megérkeztek Szakács Tamás és Szakál Nikoletta vezetésével és a sok gyermek örömmel látott neki az akácfa feldíszítésének. Rengeteg színes szalagot és lufikat kötöztek fel, a legkisebbek is kivették a részüket a díszítésből, még ha a szüleik segítségét igénybe véve is. A feldíszített fát, az erejük teljében lévő apukák helyezték, emelték a már előre elkészített betongyűrűbe. A néptáncosok szép műsora, lelkes fellépése igazi táncház – hangulatot teremtett, amelyet a jelenlévő emberek őszinte tapsal jutalmaztak. A táncot követően vendégasztal várta a gyermekeket, - kellő szponzori támogatás híján – amelyet részben a táncosok szülei, részben pedig a környékbeli lakosok biztosítottak. Ezután került sor a kötélhúzásra, amelyre olyan sokan jelentkeztek, hogy a 12m hosszú kötél rövidnek bizonyult. A zsákban ugrálási versenyre ugyancsak nagy volt az érdeklődés, amelyre a jelentkezőket Kerekes Katalin tanító néni már rutinosan, korosztályonként csoportosított. Az ügyességi játékokban külön kategóriában az anyukák, és apukák is

jeleskedtek, amelyet hangos szurkolás, ováció kísért. Természetesen a győztesek a nekik kijáró ajándékokban részesültek, amelyet Szukola család biztosított, a zsákok pedig a Kana DMM mezőbolt ajándéka. Ami ennek a rendezvénynek hűen tükrözi a létjogosultságát, az nem csupán a tömeges részvételben nyilvánul meg, hanem ehhez párosul a játékok nyújtotta versenyszellem, amely kódolva van szinte minden korosztályban, gyermekben és felnőttben egyaránt. Több család a falu távolabbi részeiről látogatott el erre az eseményre, az egyikük ezzel indokolta; mert itt jó a hangulat.

Reméljük, hogy jövőre is így gondolják és ugyancsak tömegesen vesznek részt ezen a régmúlt hagyomány életben tartásán, átmentésén az utánunk jövő nemzedékek számára.

lele

Az egészség a legnagyobb kincs

A bácsfeketehegyi Fecske 2026 évi Falu-, és Meggy napi számában, az ígéretemhez híven, az írást szeretném újra feketicsi meggyhez, valamint a Falu-, és Meggy napokhoz kapcsolódó emlékeimnek, és gondolataimnak szentelni.

Többször is írtam már erről a témáról, de úgy érzem, hogy ebben a felfordult világban, az újhoz való alkalmazkodásunk sikere érdekében ragaszkodnunk kell megélt értékeinkhez, és élményeinkhez.

Az első bácsfeketehegyi Meggy-, és Falunapokról

Bácsfeketehegyen 23 évvel ezelőtt, 2004. június 19-én, szombaton, a délutáni és esti órákban tartottuk meg az első meggynapot a Zöld Dombok Környezet- és Közösségfejlesztési Szervezetet megalapító helybéli magyar fiatalok szervezésében. Megnyitó beszédet Sárándi István a Helyi közösség titkára mondott, akinek kiemelkedő szerepe volt a Zöld Dombok civil szervezet megalakulásában, a Fecske első számának megjelentetésében, valamint a meggynapok, és egy év múlva megtartott első falunapok szervezésében (is). Aznap délután a Horkai család meggyesének meglátogatásával, szakmai előadásokkal, gyermekrajz kiállításal, babgulyás főzőversennyel telt el. Estefele a Kultúrotthonban a bácsfeketehegyi Helyi közösség nevében testvértelepülési szerződést írtam alá Papp János kollegámmal, Ruzsa Község polgármesterével. Itt mondom el, hogy a Ruzsával kialakult, és azóta is jól működő kapcsolatunk létrejöttét a szép emlékü dr. Krisztián Gézának köszönhetjük aki, Ruzsa szemorvosaként, elsőnek kezdeményezte a kapcsolatfelvételt. Az első meggynapok zenés mulatsággal zárult az akkor még felújításra váró Kultúrotthonunkban.

Az első meggynapok sikerén felbuzdulva igény támadt a bácsfeketehegyi falunap létrehozására is. A dátum meghatározásánál alapvető feltételként azt szabtuk magunknak, hogy az egyaránt elfogadható legyen a falu többségi magyar, valamint az itt élő montenegrói és szerb nemzetiségű lakosságának is. Egyhangúan úgy döntöttünk, hogy június második hétvége, a híresneves feketicsi meggy érésének ideje, legyen a bácsfeketehegyi falunap időpontja. Az indoklás egyszerű, és mindenki számára elfogadható volt. A faluban majdnem minden házban, vagy a ház előtt, érik az őshonos, igen finom és egészséges, minden

betegségnek ellenálló, és minden betegséget gyógyító feketicsi meggy. A gyümölcsöt nyersen, kalácsba sütvé, ételbe főzve, vagy akár pálinkának és bornak elkészítve mindenki szereti, de az is közös bennünk, hogy nagy többségünk nemigen kedveli naphosszat szedni a meggyet. Főleg úgy ha azt a nagylétra legmagasabb fokáról kell művelni fent a magasban ahol csak a meggyet szintén egészséges ételnek tartó varjak járnak.

Mivel a falunaphoz falucímer is illik a Helyi közösség akkori Tanács nyilvános pályázatot hirdetett annak elkészítésére. Több pályamű közül a kinevezett bizottság, majd pedig a Tanács is, egyhangúlag Bede Róbert által készített javaslatot fogadta el. Robi tudásának, és hozzáállásának köszönhetően nagyon atraktív, és mondanivalóban igen gazdag, minden itt élő nemzetség által elfogadott címere lett Bácsfeketehegynek.

Az első Falunapot, és a második Meggynapot 2005. június 10-én, és 11-én szerveztük meg. Péntek este a színházteremben Berec András kunhegyesi mese-mondó kicsiknek és nagyoknak szóló műsorára került sor, majd ezt követően táncház, és mulatság volt a Kultúrotthonban a Juhász banda, és a Szökös együttes közreműködésével. Másnap, szombat reggel már kilenc órakor kezdődött a műsor vendégvárással, termékiállításal, és helyi termékek vásárával. A könyvtárban kiállítás nyílt a Sportcsarnokban pedig

kispályás foci- és asztalitenisz torna kezdődött. A vendégek ellátogathattak a Horkai meggyesbe, és a Vinum Lódi borpincébe.

Délután került sor az első bácsfeketehegyi Falunap hivatalos megnyitójára, valamint a főzőverseny kezdetére, munkához látott a meggypálinka versenyre beküldött italok szakmai értékelését végző zsűri, és kerekasztal beszélgetésre is sor került a meggytermesztés időszerű kérdéseiről. Este hat órakor az első Falunap tiszteletére díszülést tartott a bácsfeketehegyi Helyi Közösség Tanácsa, majd a Bácskai Szent György borrend avatóceremóniájával folytatódott a műsor. Végezetül, a vacsora előtt, értékelték a falu- és meggy nap alkalmából szervezett sport- főző- és pálinkaverseny eredményét, és kiosztották a díjakat.

Így kezdődtek a hamarosan háromnaposra bővülő bácsfeketehegyi Falu- és Meggy napok, és így lesz ez idén is, június második hétvégéjén. A szervezők 2026-ban gazdag műsorról várják az érdeklődőket a Strandon, és a Kultúrotthonban. Hiszem, hogy a bácsfeketehegyi Falu-, és Meggy napok megálmodói elégedettek a művükkel, mivel az kiállta az idők próbáját.

Szedjük le az idei meggytermést

Úgy gondolom, hogy közel sem vagyunk elegenden tudatában annak, hogy milyen értékes gyümölcs a feketecsi meggy. Sok helybelinek gondot jelent a meggyfája, az is baj ha nem terem, de az is ha roskadoznak az ágak a termés súlya alatt. Idén végre nagyon szép meggytermés lett a falunkban. Én szeretnék majd a meggyből a családomnak minél több cukor, és tartósítószer mentes lekvárt főzni. Fagyasz-tani is fogok belőle, egészséges ecetet is tervezek gyártani a meggyünkből, és a gazdag termésnek köszönhetően, minden bizonnyal finom meggypálinkát is tudok majd főzni.

Nem tudom, hogy idén lesz-e vállalkozó aki a faluban felvásárolja a meggyet, mivel sokan szeretnének pénzt látni a kertjükben, vagy a házuk előtti fákon termett meggyből. Én nagyon örülök annak, hogy a faluban, Horkai Zsolt szervezésében, van lehetőségünk lerázatni a meggyünket. Jó lenne, ha minél többen él-nénk ezzel a lehetőséggel.

Szaporítsunk feketecsi meggyfát

Aki nem tudja, annak elmondom, hogy Bácsfeketehegyen nem nagy tudomány, egy kis odafigyeléssel,

tenni akarással, és jószándékkal eredeti feketecsi meggyfacsemetéket felnevelni. Minden sarjról nevelt, tehát nem oltott, termőkorba lépett feketecsi meggyfa, bárhová sodorta a sors ebben a széles nagyvilágban, előbb vagy utóbb, gyökérsarjakat fog növesztetni a lombkoronája alatt. Ha ezeket a földből minden tavasszal előtörő hajtásokat gondosan megvagyazzuk, tehát nem vágjuk ki, vagy kaszáljuk le, akkor már az első ősszel Európába is becsempészhető méretű eredeti feketecsi meggyfacsemetéink lesznek. A csempészést most azért említem mivel az Unió törvények értelmében a Magyarországi határátkelőkön a vámosok elkobozzák, és megsemmisítik az utasoknál megtalált feketecsi meggyfacsemetéket.

Komolyabbra fordítva a szót a meggyfák alatt a gyökérsarjról nevelődő eredeti feketecsi meggyfacsemeték két-három év alatt átültethető méretűvé gyarapodnak. Ehhez annyi elegendő, hogy megvagyazzuk, nem kaszáljuk, tapossuk, vagy vágjuk ki őket. Tavaszonként én meg szoktam stuccolni a fácskákat, tőből levágom a túl alacsonyan nőtt oldalhajtásokat, és ezzel is gyorsítom a növekedésüket. Ha lesz rá lehetőségem, akkor szeretnék idén ősszel is eredeti meggyfacsemetéket ajándékozni az érdeklődőknek.

Ennyi fért ebbe az írásomba. Kihasznlom az alkalmat, és mindenkinek jó egészséget, valamint hasznot hozó meggyeszedést kívánok.

Pál Károly

Lány, aki Londonból elhozta a pálmát Beszélgetés Vajda Noa Pálma versmondóval

A hazai médiumoknak köszönhetően informálódhattunk, szinte nyomon követhetjük ennek az ifjú hölgynek a tevékenységét, fellépéseit. Ez a fiatal tehetség nem csupán idehaza vívja ki folyamatosan a hallgatóság, a közönség tiszteletét és szeretetét, hanem a külföldi magyarság körében is kiérdemelte az elismerést, a hírnevet. Vajda Noa Pálma nem csupán Magyarországon és a Kárpát-medence magyar lakta régióiban mutatkozik be egy-egy kulturális rendezvény egyik fellépőjeként, vagy akár önálló műsora révén. Ez a bácsfeketehegyi lány a közelmúltban eljutott Angliába is egy Londonban megrendezésre kerülő szavalóversenyre, ahol kimagasló eredményt ért el. Ennek a sikernek a kapcsán kerestem fel, habár az azóta eltelt időszakban számtalan fellépése és megmérettetése volt, ahonnan újabb és újabb „trófeákkal” tért haza.

- Erre a londoni útra tavaly júniusában került sor, ugyanis előzőleg tudtam meg, hogy az Angliai József Attila vers és prózamondó verseny nemzetközi szintűvé vált, és úgy gondoltam én is részt veszek, amelyen szeretném megmérettetni magam. Alapkövetelmény az volt, hogy egy szabadon választott József Attila verssel kellett részt venni, illetve az általunk választott költő egy versével. Én a topolyai Terék Anna versével készültem, aki József Attila mellett szintén a kedvenc költőim egyike. A verseny gyer-

mek és felnőtt kategóriába volt felosztva, amelyen mintegy ötven vettünk részt. Zömével a kitelepült magyar családok gyermekei, leszármazottjaik, a kint élő és dolgozó, vagy tanuló fiatalok vettek részt ezen a rangos versenyen, amelyet már évek óta megrendeznek. A zsűri az értékelés során három első helyezést osztott ki, amelyben én is részesültem, azonban a fődíjat én kaptam meg, amelynek nagyon örülök, amelyre büszke is vagyok.

Jön a szokványos kérdés, hogy kezdődött?

- Mindössze kilenc éves lehetem, amikor egy irodalmi esten Molnár Anna verset mondott, amely nagyon tetszett és inspirálónak hatott rám. Családi egyeztetések sora után kerültem Barta Júlia, Radnóti-díjas nyugalmazott óvó néni szárnyai alá, aki már több versmondót nevelt ki és bocsájtott szárnyára. Különleges pedagógiai érzékkel neveli, okítja pártfogoltjait, jellemük és karakterük megismerése után tudja igazán jól személyre szabottan formálni, alakítani, kinevelni azokat a kitartó és elkötelezett tanítványait, akik őszinte odaadással szeretnének foglalkozni a versmondással. Mai napig is a vele való kapcsolatombensőséges és valójában úgy tisztelem és szeretem, hogy a harmadik nagymamámnak tekintem. Ezen kívül természetesen sok éven keresztül én is résztvevője voltam a Szép-szó tábornak, ahol újabb és újabb ismeretekkel gyarapítottuk tudásunkat. Neves szakemberek tartották az előadásokat, valamint az azt követő gyakorlatok, műhelymunkák is bővítették felkészültségünket. Tavaly már – teszi hozzá mosolyogva – én is egyik szervezője lehettem ennek a Kátai-tanyán évről évre megrendezésre kerülő irodalmi tábornak, ugyanis már másfél éve a VMVE-nek vezetőségi tagjává választottak. Az idei évben többek között ide várjuk a tatabányai Orfeus amatőr társulatot, akikkel több éves kapcsolatot tartunk fenn.

Sokoldalúságodat bizonyítja, hogy a versmondáson kívül láttunk már téged narrátorként, műsorvezetőként, de pár évadban a helyi Soma szintársulatban is részt vettél.

- Valójában a színpad szeretete is vonz, ugyanakkor a versmondás iránt is elkötelezett vagyok, így a kettőt kitűnően tudom párosítani. Ezen kívül 12 évig néptáncoltam is, viszont az iskolai tanulmányaim

révén Szegedre kerültem, ahol a Szegedi Tudományegyetem kommunikációs-és média szakos hallgatója vagyok. Az egyetem berkein belül minden szemeszterben megrendezik a Hallgatói Művészeti Versenyt, amely a művészetek számos ágát vonultatja fel, a vers – a prózamondás, az ének és a zene különböző műfajait, ahol az idén áprilisban sikerült első helyezést elérnem. Szeged város különféle kulturális rendezvényeire is gyakran kapok felkéréseket, amelyet elsősorban Tajti Gabriellának, a Szegedi Tudományegyetem Kulturális Irodájának a vezetőjének köszönhetek. Többek között az ő közreműködése révén jöhetett létre, hogy immár megtarthattam az önálló verses estet, amely Végelláthatatlan beszélgetések nagyapámmal címet viseli. Ezeket a rendezvényeken Dudás Nikolett énekes fellépése is színesebbé teszi. Ennek megvalósításában nagy érdeme van Barta Júlia mentoromnak, valamint Hajvert Ákos, Radnóti-díjas versmondónak is.

Amint a sajtóból értesülhettünk nem csupán a versmondással jeleskedsz, hanem prózai szöveg felolvasásában is igen eredményes vagy. Május elején Esztergomban megtartott 54. Kazinczy Ferenc Szép Magyar Beszéd elnevezésű versenyen az előadómódod által a Kazinczy-érmert érdemelted ki.

- Nagyon megörültem amikor megláttam a pályázati felhívást, amely már egyetemi szinten is van, ugyanis pár éve középiskolás koromban is részt vettem ezen a megmérettetésen, ahol ugyan csak kiérdemltem a Kazinczy-díjat, amely Magyarországon a legjelentősebb díj, amelyet a nem hivatásos előadók kaphatnak meg a szép beszédért. Ezt a versenyt egy elődöntő előzte meg és a mi egyetemünkről ketten jutottunk tovább. A döntőre való felkészülésben – amelyre alig másfél hónapom volt – dr. Habil Békási Imréné, dr. Fejes Katalin nyugalmazott magyartanárnő segített. Több szöveget választottunk ki, amelyet begyakoroltam, míg végül is Tóth Erzsébet, Ki viszi át című írását választottuk. Ez Nagy Lászlóról szöveg amely kulcsmondata lehetne; Volt-e, van-e, lesz-e emberi arcunk. A nyolctagú zsűrit egyetemi tanárok, docensek képezték, valamint egy előadó művész, akik pontozás révén osztályozták a sorszámot viselő fellépőket. Nem csupán azt nézik, hogyan artikulálunk, hanem a szövegértelmezést is, valamint a közönséghez való viszonyulást is. A verseny második részében mindenki egyforma szöveget kapott, amelyre 20 perc felkészülési időnk volt. Elég nehéz szöveg volt, de először a szavakra

összpontosítva gyakoroltam be, majd a szöveg teljes értelmezésére figyeltem – mondja szinte egy szuszra a lelkes beszélgetőtársam.

Honnan ez a lelkesedés, ezt a sok munkát, tanulást igénylő munkakedv, töretlen kitartás?

- Valójában szeretem a kihívást, a pörgést. Szeretem, amit csinállok, ez visz előre, ez jelenti jelenleg számomra az életet. Nincs kizárva, hogy a gének is hozzásegítenek ehhez a vonzódáshoz, hiszen apai nagyapám, Vajda Gábor irodalmár, publicista volt, míg a nagyi szintén az irodalom vonzásában élt magyartanárnő lévén, akárcsak édesanyám. Nyilván nem véletlenül, hanem tudatosan választottam az elektronikus sajtó szakot, ahol még egy évem van, majd szeretném elvégezni a mesterszakot. Egy olyan munkahelyről álmodok, ahol lehetőség nyílik a beszédre, az egészséges tiszta beszédre, hogy a jövő generációinak is átmentsük anyanyelvünk egyedülálló gazdagságát és szépségét, a szép magyar beszédet – nyilatkozta mosolyogva Vajda Noa Pálma.

Szukola Béla

„Eredményeit a versenyhelyzeteken kívül a Szegedi Tehetséggondozó Tanács, a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Pro Talentis Universitatis Alapítvány közös pályázata, az SZTE Junior Akadémia által koordinált TALENT Ösztöndíj és Kiválósági Lista is több ízben jutalmazta. A lány tavaly már ezüstminősítésben részesült, idén pedig őt nevezték ki az Év Művészenek -...”

Forrás: Magyar Szó
V.K.

Ifjúsági kirándulás a Tarcal hegységben

Május végén került sor az idei kirándulásra a Tarcal-hegységben. A Gyermekmisszió szervezésében 24 fiatal és vezetőik indultak útnak a kiválasztott 10 km-es táv teljesítéséhez. Idén is voltak újabb érdeklődők, és a bácsfeketehegy fiatalokhoz hertelendyfalvi fiatalok is örömmel csatlakoztak. A jókedv most sem volt hiánycikk, és ami fontos, hogy a fiatalok mozogtak, beszélgettek, ismerkedtek. A dimbes-dombos táj gyönyörűsége, a szűk erdei ösvények, a környezet frissessége és közelsége még kedvesebbé tette a sétát. Egy kis pihenőnél Halász Sámuel beszélt a teremtett világ szépségéről és Isten alkotásairól, melyről sokszor

elfeledkezünk a napi rutin közepette. Hisz csodálatra méltó minden kis bogár, lepke, minden fa, kis virág. Mindez hálára kell buzdítson minket, hogy hálát adjunk az életért, Isten gondoskodásáért. Isten kegyelme az, ami napról -napra megtart minket és szeretete minden reggel megújul.

A késő délutáni órákban, sikerélményekben gazdagon tért haza mindenki. Egy tartalmas és értékes napot tudhattunk magunk mögött.

Halász Renáta

A Bácsfeketehegy Helyi közösség a 2026-os évben is meghirdeti:
„A FALU LEGSZEBB HÁZTÁJÉKA” pályázatát
Minden helyi lakost meghívunk, vegyen részt az általunk meghirdetett pályázaton és tegyék szebbé házuk tájékát!

JELENTKEZÉS:
A pályázatra a mz.feketic@gmail.com e-mail címen lehet jelentkezni egy fénykép feltöltésével (kizárólag a ház előtti közterületről), illetve lakcím és elérhetőség feltüntetésével,
2026. június 5-ig (péntek).
A pályázaton részt vehet minden bácsfeketehegy lakos, kivételt képeznek az elmúlt 3 év díjazottjai.

SZAVAZÁS:
A legszebb háztájék kiválasztása a Bácsfeketehegy Helyi közösség facebook oldalán szavazás útján fog történni, 2026. június 5. (péntek) és június 11. (csütörtök) között.
A három legszebb háztájék - fénykép tulajdonosa, az idén is értékes ajándékban részesül a XXII. FALUNAP ÉS A XXIII. BÁCSFEKETEHEGYI MEGGYNAPOK keretein belül
Első helyezett nyereménye: elektromos fűkaszázó
Második helyezett nyereménye: kerti szerszámok vásárlása 4.000 dinár értékben a bácsfeketehegy "Gazdabolt" üzletben
Harmadik helyezett nyereménye: vásárlási utalvány 3.000 dinár értékben a bácsfeketehegy "Gazdabolt" üzletben

BÁCSFEKETEHEGY HELYI KÖZÖSSÉG

Törésvonal

Valamikor az ember még gyalog érkezett meg az életéhez. Volt ideje észrevenni az évszakokat. Volt ideje elfáradni egy út során, és közben volt ideje megérteni, hová tart. A távolság nem akadály volt, hanem tapasztalat. Az idő nem ellenségként állt vele szemben, hanem keretként, amelyben minden lassan kialakulhatott. Aztán valami megváltozott. A világ egyre gyorsabb lett, és az ember ezt összekeverte a fejlődéssel. Ma már szinte minden a sebességről szól. Gyorsabb internet. Gyorsabb válaszok. Gyorsabb szállítás. Gyorsabb sikerek. A modern világ egyik legveszélyesebb illúziója az lett, hogy ami gyorsabb, az automatikusan jobb is. Mintha az idő lerövidítése önmagában érték lenne. Mintha az emberi élet célja az lenne, hogy minél több mindent préseljünk bele minél kevesebb időbe. És közben észrevétlenül eltűnt valami. A várakozás. Pedig az emberi lélek bizonyos dolgokat csak lassan tud feldolgozni. Egy kapcsolat nem gyorsítható fel következmények nélkül. A bizalom nem azonnal épül ki. A gyász nem rövidíthető le. Az önismeret nem tölthető le néhány perc alatt. Még a természet is lassan dolgozik. Egy fa évek alatt erősödik meg. A földnek idő kell a regenerálódáshoz. Az ember mégis úgy kezdett élni, mintha minden késlekedés hiba lenne. A sebesség kultúrája lassan átírta a gondolkodásunkat is. Már nem türelmetlenek vagyunk – a türelem fogalma kezd eltűnni. Az emberek néhány másodperc után továbbgörgetnek egy videót. Egy csend egy beszélgetésben kellemetlenné vált. Azonnali válaszokat várunk egymástól, mintha a másik ember nem érző lény lenne, hanem értesítési rendszer. És ez nem áll meg a technológiánál. A karrierben is ugyanaz történik. Minél gyorsabban akarsz előrejutni, annál értékesebbnek számítasz. Huszonevesen már „késésnek” érezzük, ha valaki még keresi önmagát. Mintha az élet verseny lenne, ahol az nyer, aki hamarabb ér el valahová – még akkor is, ha közben nem érti, miért ment oda. A közösségi média ezt a torzulást még tovább mélyítette. Mindenki más életének felgyorsított csúcspillanatait látjuk. Sikerek. Utazások. Bejelentések. Gyors eredmények. És közben kialakul bennünk egy halk, állandó szorongás: hogy lemaradunk. Hogy mások gyorsabban élnek nálunk. Mintha az ember értékét már nem az határozná meg, mit él át, hanem hogy milyen gyorsan jut el oda. Pedig a sebesség nem mindig fejlődés. Néha csak menekülés. Menekülés a csend elől. A gondolkodás elől. Önmagunk elől. Mert ha minden pillanatot kitöltünk valamivel, akkor nem kell szembenéznünk azzal, amit érzünk. A gyorsaság sokszor nem hatékonyság, hanem érzéstelenítés. Az

állandó mozgás illúziót ad: mintha haladnánk. Pedig lehet, hogy csak sodródunk. A történelemben a legfontosabb dolgok ritkán születtek kapkodásból. A nagy gondolatoknak idő kellett. A művészetnek idő kellett. A tudománynak idő kellett. Az emberi kapcsolatoknak idő kellett. És mégis, ma egy olyan világban élünk, ahol a lassúságot gyanúsnak tekintik. Aki lassú, az bizonytalan. Aki megáll, az lemarad. Aki gondolkodik, az túl sokáig habozik. De mi van, ha éppen ez a probléma? Mi van, ha az ember nem arra lett teremtve, hogy ilyen sebességgel éljen? Az idegrendszerünk nem változott olyan gyorsan, mint a világ körülöttünk. A testünk még mindig ugyanúgy reagál a stresszre, mint évezredekkel ezelőtt, csak most nem egy ragadozó kerget minket néhány percig, hanem egy folyamatos, láthatatlan nyomás üldöz egész nap. Értesítések. Elvárások. Határidők. Információk. A modern ember agya ritkán pihen valóban. És közben lassan elveszíti a képességét arra, hogy mélyen jelen legyen. Talán ezért érezzük olyan furcsán üresnek a gyorsan megszerzett dolgokat. Mert amit túl hamar kapunk meg, ahhoz gyakran nincs időnk felnőni. A sebesség sok mindent elhoz, de az érték érzését nem mindig. Néha éppen a várakozás ad súlyt valaminek. Az út. A küzdelem. Az idő, amely alatt kapcsolat alakul ki köztünk és aközött, amit el akarunk érni. Az ember ma már gyorsabban kommunikál, mint valaha – mégis egyre nehezebben kapcsolódik. Gyorsabban utazik – mégis ritkábban érkezik meg igazán. Gyorsabban fogyaszt – mégis egyre kevesebb minden lakatja jól belül. És talán a legnagyobb tragédia nem az, hogy rohanunk. Hanem az, hogy már észre sem vesszük. Mert a sebesség idővel természetessé válik. Egy állandó belső zajjává. Egy nyugtalansággá, amely akkor is hajt, amikor nincs hová menni. És amikor végre megállnánk, sokszor ijedten tapasztaljuk: nem tudunk mit kezdeni a lassúsággal. Nem tudunk csak ülni. Figyelni. Létezni. Azonnal nyúlunk valamihez, ami újra mozgásba hoz. Pedig lehet, hogy az élet legfontosabb részei éppen ott történnek, ahol lelassul minden. Egy hosszú beszélgetésben. Egy csendes reggelben. Egy ölelésben, amelyet nem siettet senki. Egy gondolatban, amelynek idő kell, hogy megszülessen. Egy emberben, aki nem akar azonnal továbbrohanni. Talán nem az a kérdés, milyen gyorsan jutunk el valahová. Hanem az, hogy amikor odaérünk, maradt-e bennünk valaki, aki még képes megérkezni.

Uzula

Bor, amelynek nem kell cégér

A tavasz első gyümölsesei közé tartozik a meggy is, amelyből kiváló ételeket, süteményeket, desszerteket lehet készíteni, s nem elhanyagolandó tény, hogy az élelmiszeriparban is számos termék alapanyagaként, vagy adalékkaként kerül felhasználásra. Akkor még nem is beszéltünk az italokról, amelyek lehetnek alkoholtartalmú, valamint üdítő jellegűek. A meggyből készült alkoholos italok esetében a jámbor halandó elsősorban a pálinkára, valamint a likörre gondol, azonban készülhet belőle sör is, - amelyet a közelmúltban Szarvason volt szerencsém megkóstolni – valamint nem utolsósorban kiváló bor is. Az való igaz, hogy a meggyből készült bor nem oly szokványos, - mint pl. a pálinka – annak ellenére, hogy egy kiváló, íz világában gazdag fenséges italról van szó, amely egyediségében rejlt élvezetével gazdagítja a fogyasztóját.

Május utolja lévén már erősen pirosodik, érik a meggy, fűrtökben kandikálnak ki a zöld levelek közül. Ahogy az ember halad az utcán óhatatlanul is a szemébe tűnnek a terméstől lehajló, pirosodó faágak. Egy emberöltővel ezelőtt bizony nem csak a falu utcáin voltak láthatóak a meggyfák, hanem a határban is több hektáros ültetvények sorakoztak, amely sokak számára a megélhetési költségek enyhítését jelentette. Ezekkel a gondolatokkal a fejemben igyekeztem Sárándi Za-

lánhoz, akiről megtudtam, hogy azok kevesek egyike Feketicsen aki meggybor készítésével is foglalkozik.

- Valójában talán úgy tíz évvel ezelőtt kezdődött a meggybor készítés a családban. Sok meggyfánk volt, s abban az évben igen jó termés volt és mivel a sok meggyet nem tudtuk eladni, így egy ötlet alapján megpróbálkoztunk a meggybor előállításával. Előkerült dédapám „receptje”, ami alapján neki is láttunk a „borászkodásnak”. A gyümölcsöt átmoszuk, majd egy régi szőlődarálón, – amelyet kissé átalakítottunk erre a célra – megroppantjuk a szemeket és ezután kerül a hordókba. Az erjedés beindulását követő pár nap elteltével leszűrjük, eltávolítjuk a magot, a húst – ezt pálinkának kifőzzük – a tiszta léhez pedig megfelelő mennyiségű vizet öntünk. Az évek során szerzett tapasztalat alapján manapság már adunk hozzá kellő mennyiségű bor élesztőt a forrás mielőbbi megindítása végett. Amikor az leáll átszűröm nagyobb üveg edényekbe, amelyekben tárolom.

Szükséges-e időközönként lefejtetni, mint egykoron, vagy esetleg van rá újabb technológia, illetve szükséges-e tartósítószer, vagy más adalékot hozzáadni?

- Mielőtt átszűröm vinobránt (borkén) helyezek az üveg aljára, ennek hatására megmarad a bor eredeti

íz világa, színezete. Mivel nagy űrtartalmú üvegekről van szó, így teszek rá kotyogót. Ennek az a szerepe, hogy az üvegben keletkező esetleges gázokat kiengedje, viszont meggátolja a levegő bejutását az edénybe, ezért nem szükséges az idő közötti átfajtése. A mi borunk száraz, félszáraz, amelyet elsősorban fröccsként ajánlott fogyasztani, már csak azért is, mert igen ütős. A testes vörösborok kategóriájába sorolandó, úgy, hogy a vérnyomáson is tud állítani – mondja mosolyogva ifjú beszélgetőtársam.

Az évtizedes borászkodásod során felmerült-e, hogy esetleg változtatsz a technológián?

- Ami már egyszer jól működik és bevált, azon nem érdemes változtatni, vagy lecserélni. Ma már nem fahordókban tároljuk, hanem üvegedényekben, valamint azokon, – mint ahogy említettem – kotyogókat használunk. Igaz, magán a receptúrán nem változtattunk, azonban évekkal ezelőtt érdekességként, próba gyanánt készítettünk cider (szájder) italokhoz hasonló nedűt. Ezt úgy értük el, hogy az erjedés vége felé elkülönítettünk egy kisebb mennyiséget, amelyhez hozzáadtunk némi cukrot, majd kisebb üvegekbe töltöttük. A palack kinyitásakor a szénsav hatására vulkányszerűen lövelte ki az üveg tartalmát, ezáltal sok kárba is vészett, nem is csináltunk többször.

Szerinted, ha ipari szinten lenne a meggytermelés, lenne-e kellő kereslet a belőle készült bor iránt?

- Valószínűleg tartom, hogy igen, azonban kérdéses hogy elérné az általunk készített bor minőségét. Ugyanis én kézzel szedem le a gyümölcsöt, így nem sérül, nem kerül közé falevél, vagy gallydarab, amely már a rázó gép által betakarított meggyről nem mondható el. A meggyészüretre aránylag rövid idő áll rendelkezésre, ugyanis a megfelelő érési stádiumában kell betakarítani, nem jó korán sem, mert könnyen meglehet nincs meg a kellő cukorfoka, levecsessége, de túlkésőn sem, mert esetleg már megindulhat a rothadás, lé vesztesége, az aszalódás. Sajnos ma már nincs kellő kézi munkaerő, hogy nagy mennyiséget tudjunk leszedni, így mi csupán a saját szükségletünkre készítünk bort. Volt olyan esztendő, hogy csupán 80 liter bort tudtunk készíteni, de volt rá eset amikor mintegy 300 liter sorakozott a nagy üvegedényekben. A tavalyi esztendő olyan mostoha volt, nagyon gyér termés mutatkozott, nem is volt érdemes vele foglalkozni.

Az idei meggytermés milyennek ígérkezik?

- Jót mutat, bő termés várható, annak ellenére, hogy általában valamivel kisebb szemű a meggy, ami minden bizonnyal a kevés nedvességgel, csapadékhiánnyal magyarázható. Egy jó hét múlta megkezdődhet a meggyészüret és reméljük, hogy kedvező időjárási feltételek közepette sikeresen be is tudjuk fejezni – nyilatkozta Sáránci Zalán.

Szukola Béla

A bátorság születése

Gyermekszínházi találkozó Bácsfeketehegyen

Tegnap kezdődött és ma ér véget Bácsfeketehegyen a XVII. Diákszínházi Műhelytalálkozó, amelyet a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet rendez 15 vajdasági és egy horvátországi csapat részvételével. A találkozó a Magyar Nemzeti Tanács kiemelt jelentőségű gyermek- és ifjúsági eseménye. Rigó Pál Zsófia, az MNT alelnöke köszöntőjében elmondta, a színházi találkozó fontos része a nevelésnek.

– A gyereket nem elég megtanítani olvasni, számolni vagy felelni, meg kell tanulnia figyelni, kapcsolódni, megszólalni, és olykor behelyezkedni egy másik ember sorsába, érzéseibe, örömeibe vagy éppen a fájdalmába. A színházi találkozó ezért különösen értékes része a gyermek nevelésének. Mert miközben kívülről játéknak látszik, valójában a személyiség csendes és összetett építkezése zajlik belülről. Egy szerep gondolkodásra tanít, az árnyalatok felismerésére, arra, hogy a kimondott mondatok mögött szándék húzódik, a hallgatás mögött érzés, a történet mélyén pedig emberi tapasztalat és igazság. És amikor a gyermek színpadra lép, akkor valami különösen fontos zajlik benne – bátorság születik. A megszólalás bátorsága, az önvállalásé. Annak felismerése, hogy az ő hangja is érvényes, az ő jelenléte is jelentéssel bír. A gyermekszínházi találkozó olyan műhely, amelyben a lélek és az értelem egyszerre formálódik, a képzelet pedig nem menekül a valóságtól, hanem eszköz annak mélyebb megértésére – mondta nyitóbeszédében Rigó Pál Zsófia, majd hozzáfűzte, hogy a felsoroltak miatt is fontos támogatni a gyermekszínházi találkozó világot.

Hajvert Lódi Andrea, az esemény szervezője elmondta, hogy 15 vajdasági és egy horvátországi csapat vesz részt a bácsfeketehegyi találkozóon.

– Az eszékiek évek óta visszatérő résztvevői a találkozóknak, és nagyon örülünk, hogy jelen vannak, hiszen ettől válik igazán délvidékivé ez az esemény. A vajdasági csoportok között vannak visszatérők és újak is. Az idén a palicsiak a legnépesebb csoporttal érkeznek, három egységgel vesznek részt, míg Törökfalu két nagyobb létszámú csoporttal képviselteti magát a rendezvényen. Meg kell említeni a topolyiakat is, akik egy harmincöt szereplős előadással készülnek. A nagyobb csoportok mellett a szórványból is érkeznek résztvevők, akik természetesen kisebb létszámú egységekkel dolgoznak. Nagyon örülünk, hogy van egy hely, ahol találkozhatnak a gyerekek, és

nem a versengés a lényeg, hanem a kapcsolódás. Ezért szervezzük a műhelyfoglalkozásokat is, amelyeken különböző települések résztvevőit vegyítjük, így valóban ismerkedhetnek és baráti kapcsolatokat alakíthatnak ki. A visszajelzések azt jelzik, hogy ezek élő kapcsolatok maradnak, és tartják a kapcsolatot egymással – közölte a szervező, majd arról is szólt, hogy a csoportok produkcióit háromtagú zsűri értékeli. Magyarországról Egervári György, a Magyar Drámapedagógiai Társaságtól, Vajdaságból pedig Dévai Zoltán színművész és Kőműves Csaba Bence színművész.

– Nagyon fontosak ezek a szakmai beszélgetések, amelyek során kielemezzük az előadásokat, és rengeteget lehet belőle tanulni. A csoportvezetők megfogadják ezeket a tanácsokat, átgondolják, és évről évre fejlődnek a csoportok. Ezt a szakmai zsűri is így látja – nyilatkozta Hajvert Lódi Andrea.

A találkozón fellépő csoportok közül a zsűri kiválaszt egyet, amely régiókat képviseli a Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó és Fesztivál gáláján Debrecenben. Emellett a csoportok minősítőlapot kapnak, amely visszajelzés számukra, hogy a Magyar Drámapedagógiai Társaság szempon-trendszere szerint pillanatnyilag hogyan minősül a produkciójuk, hol tartanak – mondta Hajvert Lódi Andrea. Az ünnepélyes megnyitón többek között jelen volt Kovács Károly tartományi infrastrukturális segédtitkár, Sándor István, Kishegyes község alpolgármestere, Oroszi Sándor, a községi képviselő-testület elnöke és más községi elöljárók.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

Fiatalok a fókuszban

Diákok számára tartott programokat a Vöröskereszt Kishegyesen

A Vöröskereszt Kishegyes községi szervezete a múlt héten három tevékenységet is tartott fiatalok számára – számolt be lapunknak Fontányi Andor, a szervezet titkára.

– Mint állandó tevékenység, elsősegélynyújtó tanfolyam zajlott. Ez csaknem 25 felsős diákot ölel fel, akiknek hetente tartunk foglalkozásokat. Intenzíven munkálkodunk, hogy felkészítsük őket a községi elsősegélynyújtó versenyre és bemutatóra. Emellett két további tevékenységünk is a fiatalokra fókuszált. Az egyik a Mit tudsz az egészségről? nevű kvízverseny volt, a másik pedig a Vér életet jelent című pályázat. Mindkettő községi szintű, és tartományi, valamint országos szintre lehetett továbbjutni. A hét elején szakmai zsűri bírálta el a pályázatra beérkezett munkákat. Több mint 180 pályamű érkezett be, főként rajz kategóriában, óvodás, alsós és felsős általános iskolás korosztálytól. Emellett néhány munka motiváló sms- és üzenet kategóriában is szerepelt. A pályázat díjátadója csütörtökön volt, és a legjobb műveket továbbküldjük a Szerbiai Vöröskereszthez. A többi alkotásból állandó kiállítás készül, amit a véradási akciókon mutatunk be a következő időszakban. A kvízversenyre a község mindhárom általános iskolájából jelentkeztek diákok. Teszt segítségével a szakmai zsűri felmérte a tanulókat, és kiválasztotta a

legjobban teljesítő jelentkezőt. Őt küldjük tovább Újvidékre a tartományi szintű versenyre – nyilatkozta a titkár, majd arról is szólt, hogy a kvízversenyen szoros volt a küzdelem, viszont hibátlan tesztet csak a bácsfeketehegyi Varkula Anna tanuló, a Vöröskereszt aktivistája írt.

Ő nyerte meg a kvízversenyt és jutott tovább a tartományi megmérettetésre. A pályázaton az óvodás korosztályban a szeghegyi Vanja Maravić végzett az első helyen, az alsósoknál a bácsfeketehegyi Fekete Dorka, a felsősöknél pedig a szintén bácsfeketehegyi Jelen Krivokapić. Az sms-, üzenet kategóriában a kishegyesi Mészáros Nadin szerezte meg az első helyet.

Az előttünk álló időszakban is aktívan fognak foglalkozni az iskoláskorú gyerekekkel és a népkönyvhaprogrammal – közölte Fontányi Andor.

– A népkönyvhaprogram napi szintű kihívások elé állítja a szervezetet, a támogatások begyűjtésével és igazságos elosztásával. Programunk során nagy segítség a Vajdasági Élelmiszerbank. Lassan megkezdjük a felkészülést a májusi programokra, ugyanis ebben a hónapban ünnepeljük a Vöröskereszt világnapját és hetét. Ennek kapcsán több különböző programot és rendezvényt is szervezünk – mondta végül a szervezet titkára.

L.J.

Forrás: Magyar Szó

Bögrés meggyes tekerercs

Elkészítés:

1. A bögrés meggyes tekerercs elkészítését a tészta összeállításával kezdjük. Egy nagy tálban összekeverjük a száraz hozzávalókat: a 3 bögre lisztet, a sütőport, a só és a vaníliaőrleményt. Hozzáadjuk a puha vaját, a joghurtot és a megmosott citrom lereszelt héját. Az egészet kézzel vagy géppel sima, lágy tésztává dolgozzuk össze. Ha túl ragacsos, némi lisztet adhatunk még hozzá, hogy nyújtható állagot kapjunk.

2. A tésztát lisztezett felületen kb. 3 mm vastagságúra nyújtjuk, majd 20–30 cm hosszú, 8 cm széles csíkokra vágjuk.

3. A bögrés meggyes tekerercs töltelékéhez előkészítjük a megmosott, kimagozott meggyet: leszűrjük, majd megszórjuk a kristálycukorral. A tésztacsíkok közepére elosztjuk a cukros meggyet, majd mindegyiket hosszában betakarjuk, hogy töltött tészta-rudaként kapjunk.

4. Egy sütőpapírral bélelt nagyobb tepsibe vagy egy kerek formába csiga alakban egymás mellé tekerjük a rudakat. Azután a 180 fokra előmelegített sütőben aranyszínűre sütjük 35–40 perc alatt. A bögrés meggyes tekerercs langyosra hűlve a legfinomabb. Porcukorral meghintve, felszeletelve tálaljuk.

Meggyes rácsos pite

Elkészítés:

1. A meggyes pite receptjének elkészítéséhez előmelegítjük a sütőt 175 fokra. Kivajazunk egy 22-24 cm-es piteformát.

2. A pitetésztához gyors mozdulatokkal összegyúrjuk – vagy késes betétű robotgéppel összedolgozzuk – a lisztet, a kis kockákra vágott hideg vaját, a porcukrot, a vizet, a tojássárgáját, a csipet só és a citrom reszelt héját.

3. A tésztából korongot formázunk, folpackba csomagoljuk, és legalább egy órán át pihentetjük a hűtőben. Nem dolgozzuk túl sokáig, hogy a vaj ne olvadjon el, mert attól a tészta nyúlóssá válik, és nem lesz finom, omlós.

4. Közben a meggyet kimagozzuk, majd összekeverjük a fűszerekkel, a cukorral és a keményítővel. Ez azért fontos lépés, mert a keményítő felszívja a meggyből kiszűrt nedvességet, így nem áztatja el a meggyes rácsos pite tésztáját.

5. A hűtőből kivett tészta kétharmadát kinyújtjuk, kibéleljük vele a piteformát, megszórjuk a darált dióval, majd rákanalazzuk a meggyes keveréket. A maradék tésztából rácsot készítünk a tetejére, megkenjük felvert tojással, és 175 fokon 35-40 perc alatt aranybarnára sütjük.

6. A kész pitét rácsra tesszük, és hagyjuk kihűlni. Langyosan és hidegen is nagyon finom.

Forrás: mindmegette.hu

FECSKETO LL

ELVESZETT IHLET

Fogom a tollat, görcsösen fogom.
Nem jön az ihlet,
mit írjak, most nem tudom.
Az érzéseimet számtalanszor kiírtam,
fájdalmat, bánatot, reményt és sok szépet,
amit nekem adott az élet.

Fogom a tollat, görcsösen fogom.
Csak a jelenben létezem,
napjaimban intenzíven élek,
nézem és csodálom a buja természetet,
a körülöttem levő emberek jók és szépek,
a jövő eseményei nem érdeklenek.

Fogom a tollat, görcsösen fogom.
A sok inger kavalkádja
a bennem levő gondolatokat összezavarja.
Majd, ha letisztulnak
a lelkemben dülő érzések,
írni fogok szebb verseket.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Jagics László és Dudás Aranka kislánya
Szofi

Stefan és Emilija Vulević kislánya **Lara**

Siniša Martinović és Leontina Lubarda
kislánya **Iris**

Elhunytak

Anda Banović április 17, 89 évében
Paróci Ferenc április 22, 56 évében
Vajda Etel szül. Erdélyi Etel április 27, 71 évében
Snežana Mitić szül. Dajković május 1, 66 évében
Kórizs Károly április 22, 53 évében
Maria Knežević szül. Kump május 9, 78 évében
Dorkó János május 20, 73 évében
Nikola Šabanović május 24, 77 évében
id. Török Gabriella szül. Szabó Gabriella május 31,
53 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalattól kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Dr. Kasza Bálint, Faragó Péter, Fekete Andor, Fekete Tímea, Halász Renáta, Hajvert Lódi Andrea, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Sárközi Ottília, Szukola Béla, Simonyi Zsófia, Szakács Tamás, Juhász Attila., Készült Bácsfeketehegyen a P.S. Print & Design nyomdában 2026. június.

CIP – Каталогизacija y publikacij
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert
– 1. évf., sz. (2004)–. Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004.–. Illuszt.: 30 cm

Mesečno.
ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

